

verband en andere preventieve maatregelen deel uitmaken van het werk van kindertandartsen. Hieruit blijkt duidelijk het streven naar een systematische verzorging van kinderen en jeugdige personen, die – afhankelijk van de behaalde resultaten – in de toekomst steeds meer van de therapie naar de preventie zal overgaan.

Literatuur:

1. *Basiyan, G. V. c.s.* (1970): Dental caries in transpolar conditions. (According to data of examination of school-children in the Murmansk region.) *Stomatologia* (Moskwa) 49: 4, 78.
2. *Benedek, J.* (1964): Date asuprainfluentei cariopreventive a fluorizarii apei potabile din Tirgu Mures. *Stomatologia* (Bukarest) 11: 213.
3. *Csögör, L., Gozner N., Cristoloveanu, L.* (1968): Pofilaxia cariei dentare prin fluorizarea apei potabile in orasul Tirgu Mures. *Stomatologia* (Bukarest) 15: 33.
4. *Gabowitsch, R. D., Owrutzki, G. D.* (1969): Fluor in der Stomatologie und Hygiene. *Kasan*, pag. 339.
5. *Jirásková, M.* (1967): Prophylaxis of dental caries in Czechoslovakia, its present and future development. *Odont Revy* 17: 67. Suppl. 10.
6. *Jirásková, M. c.s.* (1969): Fluoridování vody v Československu. *Csl. Stomat.* 69: 129.

7. *Kostlán, J., Jirásková, M.* (1959): Fluorizace vody v Československu. *Csl. Stomat.* 59: 299.
8. *Künzel, W.* (1960): Stand der Fluoriderung in der DDR. *Dtsch. Stomat.* 10: 953.
9. *Künzel, W.* (1967): Bericht über ein Internationales Symposium über die Kariesprophylaxe mit Fluoriden vom 22. bis 25. März 1967 in Sofia. *Dtsch. Stomat.* 17: 636.
10. *Künzel, W.* (1967): Trinkwasserfluoridierung Karl-Marx-Stadt. II. Mitteilung: Karies-statistische Ergebnisse nach sechsjähriger Kontrollzeit. *Dtsch. Stomat.* 17: 481.
11. *Künzel, W.* (1968): Results and prospects of water fluoridation in the German Democratic Republic. *Caries Res.* 2: 172.
12. *Künzel, W.* (1969): Trinkwasserfluoridierung Karl-Marx-Stadt. III. Mitteilung: Die Kariesverbreitung im Milchgebiss nach achtjähriger Kontrollzeit. *Dtsch. Stomat.* 19: 405.
13. *Künzel, W., Bartzch, W., Auermann, E.* (1966): Die zweite Etappe der Trinkwasserfluoridierung in der DDR. *Wasserwirtschaft Wassertechnik* 16: 252 en *Dtsch. Stomat.* 16: 670.
14. *Rybakov, A. A.* (1968): Stomatologische Prophylaxe bei Kindern als Grundlage für die Organisation der stomatologischen Betreuung der Bevölkerung. *Moskau*.

Adres: Prof. Dr. W. Künzel,
Nürnberg Strasse 57,
Leipzig, DDR.

BINNENLAND

**DIRECTORAAT-GENERAAL VAN DE
VOLKSGEZONDHEID**

Drinkwaterfluoridering

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Dr. R. J. H. Kruisinga, heeft zich in een circulaire gewend tot de waterleidingbedrijven die gefluorideerd drinkwater leveren.

De Redactie wil haar lezers de inhoud van deze circulaire niet onthouden en daarom is zij hieronder nagenoeg volledig afgedrukt.

Aan
de Waterleidingbedrijven, die
gefluorideerd water leveren.

Datum, 31 augustus 1970

Sedert in 1953 het fluorideringsexperiment Tiel-Culemborg van start is gegaan en in januari 1962 op Goeree-Overflakkee door de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid de eerste fluorideringsinstallatie welke niet voor een proefneming bestemd was, officieel in gebruik is gesteld, ontvangt thans ruim 20 % van de Nederlandse bevolking gefluorideerd drinkwater.

Het is de mening van de Gezondheidsraad, zoals die is uit-

eeengezet in het rapport van deze Raad: „Cariëspreventie met fluoriden”, dd. juli 1960, en zoals die nogmaals – thans na bestudering van de meest recente gegevens – is bevestigd in het recente rapport van de Raad over deze aangelegenheid gedateerd juli 1970, dat gefluorideerd drinkwater geen gevaren voor de gezondheid met zich medebrengt.

In deze mening wordt de Gezondheidsraad gesteund door de Centrale Raad voor de Volksgezondheid in zijn desbetreffend advies van juli 1963, door talrijke publikaties van deskundigen uit binnen- en buitenland, en door de principiële stellingname vóór drinkwaterfluoridering door de Wereld Gezondheidsorganisatie in juli 1969.

Thans is in Nederland het aantal waterleidingbedrijven, dat gefluorideerd drinkwater levert, gestegen tot achttien.

Nu de drinkwaterfluoridering in ons land zozeer is verbreid geraakt, vraagt het probleem van diegenen die overwegende bezwaren tegen het gebruik van gefluorideerd drinkwater hebben, naar mijn mening in toenemende mate de aandacht.

Ik ben van mening dat ook de wensen van deze minderheidsgroep de volle aandacht verdienen. Zover dit mogelijk is, moet stellig met hun wensen rekening worden gehouden. Om aan de wensen van deze minderheidsgroep tegemoet te komen dient thans grotere activiteit te worden ontwikkeld.

Het bovengenoemde punt kwam eveneens naar voren tijdens de vergadering van de vaste Commissie voor de Volksgezondheid van de Tweede Kamer op 24 maart 1970. Op een

vraag betreffende de verstrekking van ongefluorideerd drinkwater met name in gefluorideerde gebieden heb ik mij toen bereid verklaard, extra aandacht aan dat aspect van de zaak te schenken.

Gezien het bovenstaande zou ik u willen verzoeken – voor zover zulks nog niet het geval is – degenen die te kennen hebben gegeven overwegende bezwaren te hebben tegen het gebruik van gefluorideerd drinkwater de mogelijkheid te willen gaan bieden op enigerlei wijze ongefluorideerd drinkwater te kunnen verkrijgen.

Terecht werd naar mijn oordeel hierop ook in gemeentelijke kring meermalen aangedrongen bij de behandeling van beslissingen om tot fluoridering over te gaan. Onder meer was zulks het geval in de Rotterdamse gemeenteraad in 1962. In die zin sprak toen ook de huidige voorzitter van de vaste Commissie voor de Volksgezondheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Aangezien de technische implicaties van zo'n maatregel van bedrijf tot bedrijf en van gemeente tot gemeente verschillen is dit niet de plaats, om op de technische zijde van de zaak in te gaan.

Voor adviezen daarover kunt u zich wenden tot het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening. Dit instituut heeft mijnerzijds opdracht ontvangen u hieromtrent te adviseren en de hiermee verbonden vraagstukken ook verder te bestuderen. Eventueel noodzakelijke aanvullende adviezen ter zake kunnen van de Hoofdinspectie voor de milieuhygiëne van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid worden verkregen.

Voorshands zal de oplossing gezocht moeten worden in het op een aantal plaatsen beschikbaar stellen door de waterleidingbedrijven van niet-gefluorideerd drinkwater.

Voorts ligt het in mijn voornemen opdracht te verstrekken tot en gelden beschikbaar te stellen voor een project tot wetenschappelijk onderzoek naar de mogelijkheden van de ontwikkeling van ontfluorideringsapparatuur per kraan, zoals men die reeds kent ten aanzien van calcium (kalk): de z.g. waterontharders.

Tenslotte heb ik de Gezondheidsraad verzocht na te gaan, welke mogelijkheden geboden worden door alternatieve fluorideringsmethoden, zoals de toevoeging van fluoride aan zout.

In Zwitserland zijn daarmee resultaten behaald. Zulks kan in het bijzonder van belang zijn voor die gebieden waar (nog) niet tot waterfluoridering kan worden besloten.

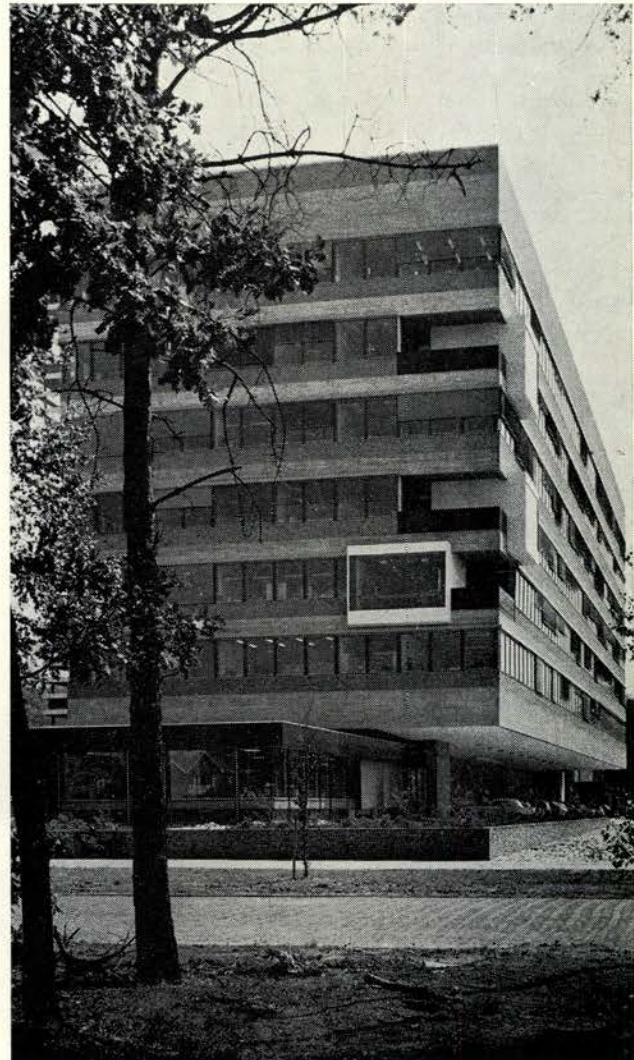
Het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening zal in de komende tijd omtrent de materie verder contact met u blijven onderhouden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,
(w.g. R. J. H. Kruisinga)

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT NIJMEGEN

Gebouw voor de klinische tandheelkunde in gebruik gesteld

De tandheelkundige opleiding aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen kan sinds 12 september jongstleden beschikken

(Foto: Jan van Teeffelen.)

over een onderkomen, dat zowel wat betreft de beschikbare ruimte als ten aanzien van de inrichting en de outillage, over hoogst benijdenswaardige eigenschappen beschikt. De architectonische vormgeving is bijzonder fraai en zal niet nalaten ook inwendig alle waarborgen te bieden voor een aangename werksfeer. De speelse afwisseling van besloten ruimten, ruige muurvlakken en glaswanden met prachtige panoramische uitzichten is esthetisch bepaald boeiend.

Deze universiteit, die in 1959 tot de oprichting van een tandheelkundige subfaculteit besloot, in het jaar daarop de ministeriële goedkeuring ontving en in 1961 reeds met de opleiding begon, heeft in het relatieve korte bestek van negen jaren voor dit onderdeel van haar onderwijsprogramma bepaald geen bekrompen belangstelling getoond. Dat het gevoerde beleid niet aan alle desiderata tegemoet kon komen, kan moeilijk als laakbaar worden beschouwd; evenmin de tijdelijke inwoning van enige afdelingen van de dermatologie en de medische genetica. De afdeling Mondheelkunde heeft in het nieuwe gebouw slechts een extractie-afdeling en is voor grotere opera-

tieve ingrepen gehuisvest in de kliniek voor Mond- en Kaakchirurgie van het St.-Radboudziekenhuis.

De capaciteit van het gebouw is berekend op 48 klinische studenten per jaar. Noodgedwongen heeft men dit aantal moeten opvoeren tot 72. Bovendien zijn, in afwachting van een nog op te richten researchgebouw, de afdelingen bacteriologie, pathologie, biochemie en preventieve tandheelkunde in deze nieuwbouw ondergebracht. Het was dus bittere noodzaak met de ruimte te woekeren en de optimale wensen in te perken: problemen, in wier oplossing sommige Nederlandse opleidingen opmerkelijk veel ervaring hebben verworven.

PROMOTIE R. BRONS

Op woensdag 14 oktober 1970 promoveerde collega R. Brons (Haren, Gr.) tot doctor in de geneeskunde aan de rijksuniversiteit te Groningen, op een proefschrift getiteld: „Stabiele interne fixatie bij corpus mandibulaefracturen”.

Promotor was Prof. Dr. G. Boering. Co-referenten: Prof. Dr. Jw. van den Berg en Drs. B. Binnendijk.

Het proefschrift werd bewerkt in de kliniek voor Mondheelkunde van het Algemeen Provinciaal, Stads- en Academisch Ziekenhuis te Groningen.

PROJECT TANDVERZORGING TE TIEL

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid zal steun verlenen aan een project voor tandverzorging in de gemeente Tiel.

De betekenis van dit project is gelegen in de omstandigheid, dat het een proefneming betreft met integrale tandverzorging voor jonge kinderen. De activiteiten beginnen reeds met het geven van voorlichting aan aanstaande moeders. Deze werkzaamheden worden voortgezet in de vorm van controle en volledige verzorging van het gebit van kinderen van 1½ tot 6 jaar.

Het project wordt uitgevoerd door de Stichting tot Verzorging van het kindergebitt in de gemeente Tiel, waarin de Gezondheidsorganisatie T.N.O., de universiteiten van Nijmegen en Utrecht, het Tielse ziekenfonds, de gemeente en de gezamenlijke Gelderse kruisverenigingen samenwerken, onder supervisie van een begeleidingscommissie.

Voor de uitvoering van dit project is een rijksbijdrage toegezegd van f 50.000,- per jaar gedurende een periode van maximaal 6 jaar, zijnde de vermoedelijke duur van het experiment.

CURSUS TOTALE PROTHESE

Van 19-21 april 1971 zal de afdeling Prothetodontie van de rijksuniversiteit te Groningen, bij voldoende belangstelling, wederom haar jaarlijkse cursus *Totale prothese* organiseren.

Het programma omvat een praktisch gedeelte, waarbij de cursist aan de hand van te Groningen gebruikte methodieken, zelf een patiënt behandelt en een aantal voordrachten.

Het cursusgeld bedraagt f 180,-, waarin begrepen f 75,- voor instrumentarium, dat het eigendom wordt van de cursist.

Na aanmelding krijgt men een formulier toegezonden voor

definitieve inschrijving. Het maximale aantal cursisten is gesteld op 24. De volgorde van inschrijving wordt bepaald naar de datum van het poststempel.

STICHTING VOOR WETENSCHAPPELIJK TANDHEELKUNDIGEN ARBEID

Aankondiging W.T.A.-cursus „Interne ziekten” op 23 januari 1971

Op zaterdag 23 januari 1971 zal Dr. J. van Gool (lector aan de Universiteit van Amsterdam) in de serie „Interne ziekten” spreken over: „Stofwisselingsziekten (diabetes, osteoporose en verwante ziekten) en hun verband met de tandheelkunde”.

Deze, door de Stichting voor Wetenschappelijk Tandheelkundigen Arbeid georganiseerde, cursus wordt gegeven in het Jan Swammerdam Instituut, 1e Const. Huygensstraat 20 te Amsterdam (oud west).

De gebruikelijke W.T.A.-convocatie kan binnen afzienbare tijd tegemoet worden gezien.

BLADVULLING

Het *jaarboek 1969* van de Vrije Universiteit te Amsterdam vermeldt in een overzicht van aantallen examens o.a.: *Tandheelkunde* Kandidaats 1e gedeelte, op een totaal van 48, 13 geslaagde mannelijke kandidaten (waarvan 2 met de toevoeging „cum laude”) en 35 afgewezen kandidaten, waaronder 4 dames.

AANTAL TANDARTSEN IN NEDERLAND

Per 1 januari 1969 telde ons land 3243 tandartsen, van wie er ongeveer 3000 als zodanig werkzaam waren.